

FONTINALIA
INFERIORIS ALTAHÆ
HONORIBVS

EXCELLENTISSIMI, AC REVERENDISSIMI
DOMINI DOMINI

AVGVSTINI

EIVSDEM MONASTERII

ABBATIS VIGILANTISSIMI,
DOMINI PERQVAM GRATIOSI, AC
PATRIS SVI AMANDISSIMI &c. &c.

AD ANNIVERSARIVM

*(Verf.: Pirminius
Kölbl)*

ELECTIONIS, ET ONOMASTICVM DIEM

HVMILLIMO ADFECTV DEDICATA, AC PRODVCTA

A

CAPITVLO DEVOTISSIMO
VI ET V CALENDARVM SEPTEMBRIVM

ANNO DOMINI CIOICCLXIX!

STRAVBINGÆ, Typis Cassiani Betz.

Sicut Fons aquarum, cuius non deficient
aquae. *Pf.* 38.

PERSONAE CANTANTES.

DAMON Pascuorum Dominus.

SYLVIA Damonis Coniux.

TITRVS.

CORYDON.

MOPSVLVS.

FLORIDA.

GALLA.

DORIS.

Pastores.

Famulae Domesticae.

IN APODOSI.

Genius Altae.

Metrum Musicum composuit Ven. D. P. Pirminius Kölbl
p. t. Prior.

Modulos Musicos Adm. Reverend. Religios. D. P. Anselmus
Weiss Regens Chori.

PARS

PARS PRIMA.

Fons auide desideratus.

SCENA I.

CORTON.

Vah! quam malis hoc tempus ardet solibus!
Nec dum remittit aestus. Arsit Julius:
Pergit magis molestus Augusti calor.
Caniculæ flagrantis aetas transit;
Ignes adhuc Phaebus potentes concipit
Molli in sinu Virginis.

Ode.

Fumant montes,
Sudant Valles,
Rari fontes:
Aestus quales
Instant filius atriis!

Vbique torridus
Aer premit, siccis inhaeret faucibus.
Linquæ rigor, perennis ardor corporis
Augent sitim grauem, liquores adpetunt.
Hic fons profundus latet. Amabile cito
Frigus traham: quin totus in fontem cadam.

Ode.

Vrget fitis
Cunctis horis.
Quam immitis
Coeli torris
Ardet, torquet radiis!

Adhuc fitio, potum repeto. - - - -
 - - - - Potum satis,
 Cessat fitis. Sentio leuamen pectoris.
 Bene est: Vigor membris, labris humor redit.
 De fonte frigido aura spirat mitior,
 Et inter vmbracula calores temperat. -
 Locus iste fonti proximus gratam dabit,
 Sedem mihi Joui sacris sub frondibus.
 Pecus quiescit, & sub vmbra ruminat:
 Nec vlla crudelis ferarum dentibus
 Minatur. In specu latent, folis pauent
 Ignes. Periculi timendum pascuis
 Nihil. Securus dormiam: noctu vigil
 Custos gregis ero. - Nunc agresti fistula
 Captabo Morpheum: facile det somnium. -
 Pro! rimulis fatiscit, exit halitus,
 Sono caret, fitim patitur vt Musicus. -
 Eia bibe cum Cantoribus: bona salus,
 Vocis redibit vsus aestu perditus.
 Bibe interim vale. Quieti me dabo. -
 Abi tenax musca, in malas cruces abi.

Ode.

Abi fusca,	Veni galla.
Tenax musca!	Summe mala!
Monstrum vile	Pectus molle
Cessa file	Aestum tolle
Morsu, murmure!	Suaui opere.
Abi fusca turpis musca.	

SCENA II.

CORTDON. TITRVS.

CHORVS.

<i>IUVENVM.</i>	<i>PVELLARVM.</i>
Hui Pueri!	Ohe puellae
Audite!	Venite!
Inuertite greges,	Omittite olus.
Obducite sepes,	Succedite, bolus
Cito recipite vos.	Pinguis exspectat iam nos.

Io Iuuenes!
Plaudite.
Noua Laetitia!
Festa fontalia
Annus aperit mos.

Eia Virgines!
Agite!
Colligite flores,
Deferte honores.
Placet haec fontibus dos.

CORYDON.

Quid audio! iucundus in aures fonus
Incidit: adhuc: ni fallor, ambae tiniunt.
Ecquid vigilo compos mei? num somnio?
Vt vt sit: animo gaudium praesentio.
Fontem bibi recens, imago similis
Mentem subit meam sacris de fontibus.
Haec mihi placent somnia: lubens indulgeo.

TITRVS.

O quam grauis me conterit solis calor!
Quam dura lassatum via premit fitis!
Spes laeta! iam fontem teneo, pectus meum
Refrigero.

Ode.

Vt ceruus ad fontes aquarum	Sic temperant lassii pastores
Notas per vias ferarum	Intensos solis calores
Accurrit anhelus,	Per frigidum haustum,
Si callida tellus	Ad puteum faustum,
Vrit, & furit	Premit, dum fremit
Aestifer canis.	Sitis immanis.

Tempus vocat, promptus Lares
Cogito, notam vocem sequor, quae conuocat
Ad sacra fontium. - Quid hoc dormit piger
Corydon, procul suis remotus pascuis.
Vae tibi! periculum gregi si contigit.
Hortator accedam, monebo protinus.

Ode a duobus.

TITTVS.

Surge ignaue!
Adulta iam dies.
Pecora mulge,
Collige.
Ocius surge
Ad festum fontale.
Cogam te fuste.
Sequere!

CORTDON.

Dormio suaue:
Quam grata est quies!
Moram indulge,
Define.
Minus ah vrge:
Iam sentio tale.
Tentes iniuste?
Apage!

CORTDON.

Sudore linquor, non valeo, sum deliquis
Animo.

TITTVS.

Malum noui: medelam conferat
Fons frigidus, cito reducat spiritum.

CORTDON.

Proterue me ludibrio? Vindex ero.

SCENA III.

MOPSVLVS, et CORTDON.

MOPSVLVS.

Fulmen ruat de nubibus! sternat pecus
Hoc pertinax, plenum dolis, & cornibus
Minax! Veni foras! Quid haeres vngulis?
I, progredere! frustra moram quaeris fugae.

CORTDON.

Erupit, euasit scelestus flagrio;
Verumtamen manu grauem me sentiet,
Vbi vbi prehendero. Retro me fistula,
Et pera cum pomis trahunt: reliquias
Charas mihi non desero. Quercum prope

Posui,

Posui, scio. Nunc ubi? - Reperio nullibi.
Hem profugus abstulit nequam: tergo luet.
Heus puer! quorsum trahitur hic corniger?

MOPSVLVS.

Quid me petis? Numquid tuarum partium
Est nosse, quo loco fiet status gregis,
Si diligens pastor fores?

CORYDON.

Bufo tace!
Aut ocius te mittam in ima fontium.
Dixi, caue, ne quid mihi cudas mali. -

MOPSVLVS.

Factum puto. Minas inanes rideo.
Frustra es: labori parce, sponte me fero.
Urget sitis, libenter in fontem ruo.

Ode.

Pulchra vt Nympha
Ludit in Limpha,
Mundas
Per vndas
Iactat, & abluit se.

Limo infontem
Ruo ad fontem
Riuus
Tam viuus
Rapit, & recreat me.

Fons iste frigidus, profundus, limpidus
Nullo lapide turbatur, idem permanet.
Depascit ardor: solus extinguet sitim.

SCENA III.

FLORIDA, & MOPSVLVS.

FLORIDA.

Sitio, sitio! calore pene concido!
Cur longius mouere gressus obligar?
Necesse corpori via fesso quies.
Depono sarcinam meae fronti grauem.
Umbras amant flores, calor solis nocet.

Vires novas iam largus infundat latex. -
Et en! ligatus vinculis aries strepit:
Nosco feram, quam Mopsulus ducat domum.
Siccine nequam iocis iners trahis moram?
Quid aetitas? fontem lapide sacrum petis!

MOPSVLVS.

Non hoc ago. Nymphas, in vndis quae natent
Spectare volo.

FLORIDA.

Quam promptus ad mendacium!
Discede, solem passa sitio frigidam.

MOPSVLVS.

Recens petenti lympham dabitur hac manu.

FLORIDA.

Abi tuo non indigeo solatio.

MOPSVLVS.

Abibo: sed prius rosas dono dabis.

FLORIDA.

Spem mitte. Nec meis comam de floribus.

Ode a duobus.

MOPSVLVS.

Florida mi!
En prece, non vi
Rogo da florem,
Gratus & forem
Florida mi!

2.

Florida mi!
Me amas, quid ni?
Pulchre si orem,
Multum & plorem
Florida mi!

FLORIDA.

Mopsule mi!
Nec prece nec vi
Impetres florem.
Virgo non forem
Mopsule mi!

2.

Mopsule mi!
Me audis, quid ni?
Cedam si florem,
Geres tu morem?
Mopsule mi!

MOPSVLVVS.

Obsecro: lubens in omnibus morem gero.

FLORIDA.

Immitte ne facris lapillos fontibus.
Crimen latens plectit Deus.

MOPSVLVVS.

Dextra fidem

Sancio.

FLORIDA.

Sit ergo: quod placet, tibi delige.

MOPSVLVVS.

Satis est: migrabo laetus ad Conuiuium. -
Salta Caper! eris pingue nobis pabulum.

SCENA V.

FLORIDA, & DORIS.

O me beatam! placet amaenitas loci.
Hic fons, & umbra solis aestum mitigant.
Flores legi: iuuat coronas nectere
Per ocium quieta sub hac ilice.

Ode.

Vmbroso Quercus tegmine
A sole protegit.
Quam suaui hic dulcedine
Morantem reficit.

Sit vnda recens frigida,
Calorem temperat.
Tota respirat anima,
Membra refrigerat.

Quo te pedes amica! quo tendis gradum?

DORIS.

Sitit Domina: limphas recentes hauriam.

Ode.

Hauri, hauri amphora!
Gratum Heræe potum da.
Cur abundas?
Ni effundas
Larga fontis munera.

Surge, surge hydria!
Solers iuuat dextera.
Si terrena
Cessat vena,
Mea darem vbera,

Mecum veni florida, tui praesentiam
Cupit Domina.

FLORIDA.

Concede paulum temporis,
Et adiuua lectis corollas floribus
Stringere. Breui domum reuertamur simul.

SCENA VI.

FLORIDA, DORIS, GALLA.

GALLA.

Auete sociae laeta vobis nuntio
Gaudete Festum Fontis agitur hac die.
Fumans olet culina pingui ferculo:
Spumare vidi forte mulsum dolio,
Menfas parari sub patente tilia.
Iam mota cantus aure saltidicos bibi.
Pede mobili pulsare compitum licet,
Plaudite.

Ode.

Vix rubet aurora,
Iam vigil abs mora
Plaudit Alauda
Blandula cauda,
Alas pandit,
Nubes scandit,
Arguto canit gutture,
Sublimi vibrans aethere.

Sic coeli fauore,
Peracto labore,
Dies amaena,
Largior coena
Dum adfulget,
Se indulget.
Utamur bono tempore,
Prono laetemur pectore.

FLORIDA.

Diu hunc festum diem desidero
Iam dulce mulsum mihi palatum prouocat.

DORIS.

Mouet saliuam mihi tumens artocreas.

GALLA.

Pulmenta meus opima iam prurit animus.

FLORIDA.

Feliciter lux grata vertat omnibus.

Ode

Ode a tribus.

FLOR. Eia sorores! necite flores.
DORIS. Iungamus operam,
GALLA. Et opem mutuam
OMNES. Feramus.
FLOR. Ite sorores, ferte odores!
OMNES. His fontem coronemus,
Salutem concinnemus.
FLOR. Iuuate me!
RELIQ. Iuuamus te.

Finis Partis primae.

PARS SECVNDA.

Fons splendide coronatus.

SCENA I.

STLVIA. GALLA. DORIS.

STLVIA.

Adestis improbae, dolosae, garrulae!
Inutiles, leues, vagae, fegnes lupae!
Quem luditis viridi sub hoc vmbraculo?
Siccine domesticis laboribus manus
Subducitis? molles sicut iuuentulae
Stabulis procul laetis vagantes pascuis.
Itan meo dignata sum consortio,
Vt otiantibus cibos indulgeam?
Miserae! quid agitis, si frequens instat labor?
Nonne vna parcens sibi studet onus alteri
Deferre? Sin autem leuis solennitas,
Mox singulae volatis ad tripudium.
Dormitis in multam diem, fero domum
Conceditis: ponam modum licentiae.
Vbi morosa detinet se Florida?
Iam ferta finxit ad sacri fontis decus?

GALLA.

Si mihi loqui licet Domina! perfecimus
Ope mutua. Sed Floridam frustra petis:
Iam se fugae dedit timens frontem asperam.

STLVIA.

Et quis tuam conduxit audacis manum,
Vt adiuues?

GALLA.

Me dura fitis huc compulit,

Et opem tuli.

STLVIA.

Colluditis: mendax abi!

Et tu stupida peruersa sic Heram colis?
Iussi vrceo domum feras limpham cito.

Haeres adhuc! quantam moues bilem mihi
Impia! bibale debeo donarium:
Accipe.

DORIS.

Quid? innocens in hanc poenam vocor.

SYLVIA.

Os impudens! purgare culpam cogitas?
Peiora, si necdum quiescas, senties. -
Diram trahit secum furor praeceps sitim:
Sentio. Domabo frigida. -- potus sapit.
Superi pii! bonis abundo plurimis:
Et pace vix vnquam bona possum frui.

Ode.

Sum Domina:	Sed misera!
Sunt pascua,	Quam plurima
Aedes, villae,	Domi, foris,
Et ancillae,	Cunctis horis,
Charae proles,	Bile turgent,
Grata moles!	Pungunt, vrgent
Et omnia,	Me taedia!
Quaecumque satiant,	Curarum stimuli
Ad vota stant.	Innumeri!

SCENA II.

DAMON, SYLVIA.

DAMON.

Salue mea anima! confors tori suauissima!

SYLVIA.

Amate Coniux salue millies! manum
Offer tuam: pio reuerear osculo.

DAMON.

Permitte te meis fouere brachiis;
Amore mutuo libare basia.

Ode.

DAMON.

O falve meorum
Fons dulcis amorum!

Chariffima, optima res!

Te vnam requiro

In te mea figitur spes.

Non armiger ales

In aethera vales

Tam cito dirigere te!

Vt ad te contendo,

Et feror amore in te.

STYLIA.

O falve meorum
Corona votorum!

Te vnum fufpiro

Ad portum haud nauis,

Sit Zephyrus fuauis.

Tam cito dirigere fe,

Vt finum extendo,

STYLIA.

O perge Damon! perge, fic coelum precor
Amare Syluiam: Cor en totum tenes.

DAMON.

Amata! dum viuo, fidelem coniugem

Tui tenebis. Pectus en! totum patet.

Amabo dic! calente solis lumine

Cur fola degis in fidente fyluula?

Aliquid latet pectore: quid hic negotii?

Limpham fitis? ancilla defert obfequens.

STYLIA.

Vtinam fuis ftarent malignae-partibus!

At iuffa negligunt, fuo viuunt modo,

Quod conqueror.

DAMON.

Detrita promis: fordidum

Nofco genus, fui tenax arbitrii,

Nunquam vales aptare genio nobili.

Si vita felix, tuta fi cordi quies,

Quaelibet oportet fronte tranquilla pati.

Ode.

Simula, diffimula!

Commoda, accommoda,

Cruda cogunt tempora. Dura frange capita

Si me amas,
Preme flamas,
Nutrit quas inuidia.

Suavi more:
Cum amore
Cuncta trahes pectora.

Mittamus hæc. Solennis instat Hesperus:
Cadente luce fontinali Numini
Libamus hodie. Fontis augustum caput
Verbena cingat, Flora fertis ambiat,
Rubente splendens vnda flammæ sanguine
Haediculi, quem nulla polluit Venus.
Pro more sacro caecubum bibat merum.
Pastoribus commune sit conuiuium.
Eia! annum Festum paremus splendide.

S Y L V I A.

Ter fausta nobis accidant sacra prospere.

SCENA III.

D O R I S. T I T T R V S.

D O R I S.

Infausta lux! nigro notanda calculo!
Hodie grauem tuli notam: memor imprimam.
Ah dura fata! cur meo cedat malo
Alienus error, & feriat insons caput?
Imbellis istud patior? hoc probrum feram?
Iuro stygem! seruile pensum defero.

Ode.

Sit Domina!
Quid tum?
Vomat verba
Peracerba!
Haec non fero:
Fungus ero?
Canis mortua non sum.

Sum famula:
Quid tum?
Liber homo
Caret domo:
Non se laedi,
Sinit caedi
Vile vt mancipium.

Dixi libera sum, mitiori seruiam.
Migrabo. -

TITTY.

TITTYRVS.

Sors beata ! iam partem meam
Teneo : haec capax lagena vini fufficit.
Praeuerto feftum. - Quam bonus , mitis , fluens
Hic fontium Deus ! gulam fuaue imbitat :
Merum bibo Numen.

DORIS.

Mifera ! fefto die
Cur fola lugeam ?

TITTYRVS.

Quis in filua gemit ?

DORIS.

Heu mifera !

TITTYRVS.

Doris noftra ! - quem luftum foues ?
Profare ! trifte num tibi quid contigit ?

DORIS.

Plagam doleo , quam mihi Domina fecit grauem.

TITTYRVS.

Fecit bene : potenti ecquid audes obloqui ?
Nofco Dominam , nofco tuam ferociam.

Ode.

Quando furgit mare,
Spumat , nescit ftare :

Nauem caute
Ducunt nautae,

Merfa anchora

Cauent Affrica

Ventorum murmura.

Hera fi repente
Mota tumet mente :

Probat illa

Se ancilla,

Submiffa bona,

Ad nutum prona

Quae tacet fubdita.

DORIS.

Verba facile inuenis : tua nihil intereft.
Stat mente fixum : fune mihi frango gulam,
Praeps agor in hanc fontis altitudinem.

TITTYRVS.

Turpis ! timorem pelle faemineo finu.
In me periculum ! Domina veniam dabit.
In priftinum fauoris admittet gradum.
Mecum veni ! laetare : confueto breui
Loco iocantes faltu aptemus pedes.

SCENA III.

TITRVS, CORTDON, GALLA, MOPSVLVS.

CORTDON.

Quorfum pedes? reuertere nequam longipes!
Sunt plura, quae loquar tibi: res ferio
Agitur; meam nunc tibiam, peram meam
Vel cede volens, aut fufte nodofa cadas.

TITRVS.

Ignota loqueris.

CORTDON.

Nota fient furcifer!
Tuum feracem fraudibus nofco finum:
Ablata redde, quae tulifti per iocum.

TITRVS.

Non te capio: num mente corruptum putem?
Quis tibi videor?

CORTDON.

Indignum adhuc factum negas?
Alius nemo, quin tu, fuit praefens, fcio.

TITRVS.

Pro fulmèn! obmutefce! fum probris fatur.
Ceffa minax! aut fenties, quem laeferis.

CORTDON.

Me postulas auctor mali! mox te ruam.

Ode a tribus.

CORTDON.

Perdite peri!
Has fraudes
Non fero inultus,
Quas tendis in me.

TITRVS.

Improbe feri!
Si audes?
En pectus, en vultus!
Non timeo te.

GALLA.

Qualis clamor! quis tumultus!

Lue!
Qui hoc scelus edis!

Rue!
Cur infontem caedis.

GALLA.

Ohe!

Me iuuantem laedis?
Rixis modus fit tam foedis.

Has mihi vices? quae restituo rem perdidam?

TITRVS.

En integram cordis mei innocentiam!

CORYDON.

Ignosce Frater! fons malorum faemina!
Aequam tulimus vterque partem:

GALLA.

Ego maximam:

Experta sum.

CORYDON.

Compatior, infontis vices
Valde doleo: supplex genu nunc deprecor.
O Galla! summe mala, quae dudum tibi.

GALLA.

Desine! nolo malum caput discordiae.

TITRVS.

Lis acta: concordem agamus denuo!

CORYDON.

Istud rogo.

GALLA.

Per me licet, non abnuo.

TITRVS.

Sic bene! fidem, pacem colamus mutuo
In signum amoris hunc liquorem confecro. —

Ode a tribus.

Quot guttae in hoc calice.
Quot frondes in hac ilice.
Quot motus in hoc pectore:
Tot laetae fluant horae!

2.

Amor, & Concordia,
Constans amicitia,
Nulla fraus, inuidia
In corde sit, & ore.

MOPSVLVS.

Venite pastores cito! tempus vocat,
Herus iubet: modo incipit Progressio
Solemnis ad fontem coronandum.

TITTYRVS.

Bene est.
Properemus: hilari mente sumamus diem.

SCENA V.

MOPSVLVS solus.

O quando mihi fortuna tranquillas dabit
Horas! fatigat membra contiguus labor:
Nec crescere finit Mopsulum. Somnus brevis,
Siccus dies, vilis cibus, merces leuis,
Operi modus nullus: manus centum forent,
Pedesque, factis imperia non assequar.
Maiora sunt viribus onera, quae perfero.
A pascuis redux malignum vix caprum
Duxi domum, redire iussus denuo,
Vt faxa colligam volucris brachio.
Cantu iuuat fallere labores improbos.

Ode.

Silices colligo:	Sacculos tendite!
Frigidae vetulae!	Ignis in lapide.
Emite!	Offero
Vili stant pretio.	Vobis gratuito.

Ingens modus lapidum! mea quin sub manu
Crescunt. Latex profundus omnes hauriat.

Ode minor.

In alpibus bella
Quid agis puella?
Veni mel meum!
Dabo Lyaeum,
Optima mella:
Veni! si audes tenella.

En! audio: festius aduentat Chorus.
Tandem licet cessare: properabo obuiam.

SCENA VLTIMA.

PERSONAE OMNES.

CHORVS.

Huc Pastores ferte flores,
Sacra ferte munera:
Serta date, celebrate
Festa Fontinalia,

DAMON.

Subsiste nunc deuota pastorum cohors!
Colendus est fons iste sacris ritibus,
Qui tanta nobis otia, & vitae bona
Contulit. In dandis gratiis, & laudibus
Vos quaeso iunctis nos iuuate viribus!

Coniungite pias supplici vultu preces.
Adsit benignus vsque fontium Deus.

Chorus a 4. vocibus.

Veni Numen fontium!
Audi preces supplicum!
Hauri vota,
Mente tota
Quae depromimus.
Chori sint pastorum pleni!
Hauri, veni!

2.

Fontale Numen veni!
Afflatu tuo leni
Vise fontem,
Hunc infontem,
Quo te colimus.
Chori sint pastorum pleni!
Vise! veni!

3.

Riga, quod est aridum.
Aestum tolle noxium.
Aquaе venam
Serua plenam,
De qua viuimus.
Chori sint pastorum pleni!
Serua, veni!

4.

Te fontem adoramus,
His fertis coronamus.
Vuae rore,
Et cruore
Hoedi tingimus.
Chori sunt pastorum pleni!
Bibe, veni!

ADPLICATIO VTRIVSQVE PARTIS.

GENIVS ALTAHAE.

Subuenio felix Altahae internuntius:
Impono scenae splendidam coronidem.
Fontis latentis detraho signaculum,
Oculis nouum vestris refero spectaculum.

Ode.

Specta! AVGVSTINVM HVNC FONTEM laudemus,
Fontem hunc diuinum! Coronas debemus,
Quo inter durissima fata Et laudes, & preces, & vota:
Haec Quercus abunde rigata, Per illum, qua fruimur, tota
Vberrima stat. Felicitas stat.

O PRAESVL EXCELLENS! PATER suauissime!
Fontem refers viuum perennis gratiae,
Qui publico totum bono TE consecras.
Euisceras dotes tuas, vt singulis
Prosis: in omnes beneficus, quam maxime
In pauperum turbas ope pia prodigus;
Hinc larga desuper fluit Benedictio.
TV fontis instar sponte descendis, petis
Coactus alta, dignitatis negligens.
Sic nobilium excellis VNVS fontium,
CAPVT CORONA, GLORIA dignissimum
Fontale festum nunc agite charissimi!
Largissimum FONTEM coronis cingite!
Pias preces, & vota votis iungite.

CHORVS.

AVGVSTINVM coronamus:
Iuncti ferta vota damus.

De hoc FONTE Laeta fronte
Vitae bona, Coeli dona Plausus date, conclamate:
Large bibat noster sinus. Diu viuat AVGVSTINVS

FINIS.